

KULTŪRAS NORIŠU PIEDĀVĀJUMA IZLASE 2024. gada DECEMBRIS

UZMANĪBAS CENTRĀ DEJA

Cienījamie kolēģi un draugi!

Kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” komanda sadarbībā ar dažādu kultūras nozaru ekspertiem turpina rakstu sēriju, lai iepazīstinātu ar kādu no programmā iekļautajām kultūras nozarēm. Šoreiz fokusā deja.

Programma “Latvijas skolas soma” sniedz iespēju skolēniem iepazīt Latvijas mākslas un kultūras norises visā plašajā spektrā – mūzikā, teātrī, dejā, cirkā, vizuālajā mākslā, kino, arhitektūrā, dizainā, kultūras mantojumā, literatūrā un grāmatniecībā. Dažas no šīm jomām gan skolotājiem, gan skolēniem ir tuvākas un pazīstamākas, citas neko daudz neizsaka vai nav gadījies ar tām tā īsti sastapties un iepazīties. Šīs tematiskās izlases palīdz akcentēt kultūras daudzveidību un padarīt saprotamāku tās dažādo nozaru specifiku bērnu un jauniešu auditorijām, kā arī vēl vienā veidā sniegs atbalstu skolotājiem.

Aija Tūna, Dr. paed.,
kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” vadītāja

Kustību izrāde “Gaiši zilais punkts”

Piedāvā: ISTABAS TEĀTRIS / Biedrība “Pusstāvs”

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika, pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Alma Kušķe, e-pasts: istabasteatris@gmail.com, tel. nr.: 26418778

Mērķauditorija: 9.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/kustibu-izrade-gaisi-zilais-punkts/>

Izrādē trīs dejojāji iejūtas un, savstarpēji sadarbojoties, ar kustības, mūzikas, scenogrāfijas un gaismas māksliniecisku risinājumu palīdzību izspēlē dažādas emocijas. Tas ir atgādinājums par fiziskā un emocionālā ciešo saikni.

Patiesi, arī emocionālo pasauli ikviens no mums izjūt ļoti ķermeniski. Mums trīc kājas no uztraukuma, mēs piesarkstam no dusmām vai kauna, mēs svīstam, savelkam plaukstu dūrēs un smaidām. Šī izrāde runā ar jauniešiem par emocijām tieši caur kustību, mudinot domāt par to iemesliem, tehnisko risinājumu un nozīmi. Taču viens ir skaidrs - katram pusaudzim un viņa izjūtām un emocijām ir vieta uz šīs pasaules.

Kustību monoizrāde “Vai esam tikušies agrāk?”

Piedāvā: Biedrība “Cita Abra”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Kristīne Brīniņa, e-pasts: brinina.kristine@gmail.com, tel. nr.: 28832110

Mērķauditorija: 1.–9. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/kustibu-monoizrade-vai-esam-tikusies-agrak/>

Monoizrāde, kuru veidojusi un kurā pati arī piedalās horeogrāfe un kustību māksliniece Kristīne Brīniņa, vēsta par nejašu satikšanos, atmiņu ceļojumu un vēlmju meklēšanu. Idejas impulss ir vācu rakstnieka Mihaela Endes grāmata “Bezgalīgais stāsts”. Stāstā ir teikts, ka bez atmiņām nav iespējams vēlēties. Grūtākais ceļš ir atrast savu patieso vēlēšanos, kas aizved pie dzīvības ūdens. Izrāde apvieno leļļu teātra un dejas mākslas izteiksmes līdzekļus, atspoguļojot laikmetīgās dejas nozares daudzveidību. Izrāde pievēršas gribas un atmiņu nozīmei un to ietekmei uz nākotni balansējot starp fantāziju un īstenību, fikciju un dokumentalitāti, sapludinot robežas starp reālo un iztēloto. Autore izrādē skolēnus aicina ļauties iztēlei.

Pēc izrādes māksliniece piedāvā skolēniem iepazīties ar darba tapšanu, pievēršoties arī skatuves mākslas notikumu dažādajām iespējām, kā arī ar stāstu par radošo komandu. Noslēgumā skatītājiem ir iespēja aplūkot tuvāk izrādes scenogrāfiju un izrādes partneri – lellīti.

Nodarbība “Danči un rotaļas latviešu folklorā un sadzīvē”

Piedāvā: BalTfolk

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Inga Dūka, e-pasts: indziniex@inbox.lv, tel. nr.: 28326840

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/nodarbiba-danci-un-rotalas-latviesu-folkloru-un-sadzive/>

Skolēni iepazīstas ar latviešu tradicionālajiem dančiem un rotaļām, kas atainotas folkloras materiālos un citās liecībās. Galvenais uzsvars tiks likts uz kustību – iepazīt un izpildīt dažādas Latvijā pierakstītas dejas un rotaļas. Vienlaikus tiek attīstītas mūzikas klausīšanās un sava ķermeņa kustību pārvaldīšanas iemaņas, kā arī sadarbošanās pārī vai grupā.

Atbilstoši gadalaikam, konkrēti piemēri tiks pieskaņoti tuvākajām kalendāra gadskārtām: Miķeļiem, Mārtiņiem, Ziemas saulgriežiem, Meteņiem, Lieldienām, Jāņiem. Nodarbībā skanēs dzīvā mūzika, skolēniem būs iespēja iepazīt dažādus tautas mūzikas instrumentus, t.sk. ermoņikas, mandolīnu, bubinu u.c.

Dejas izrāde “Vērpete”

Piedāvā: Biedrība “Tuvumi”

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika, pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Dārta Priedniece, e-pasts: darta@tuvumi.com, tel. nr.: 20237984

Mērķauditorija: 8.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/dejas-izrade-verpete/>

Izrādes pamatā ir interese par ķermenisku pieredzi un tautas melodiju ritmiskajām struktūrām, ar kuru palīdzību mākslinieki – Ēriks Ēriksons un Krišjānis Sants – ir izveidojuši partitūru tikai no vienas rokās sadotas griešanās kustības – horeogrāfija, kuru raksturo precizitāte, ātrums, uzticība un augošs saviļņojums. Pievilšanās un atgrūšanās spēki notur dejotājus savstarpējā spriedzē; tā ir reizē paļaušanās un cīņa.

Ar apņemšanos palikt kopā, atbalstot otru un saglabājot kontrabalansu, mākslinieku dejas iekustina publiku un caur kustību veido kopīgu telpu. Tā ir pieredze, ko daudzi skatītāji raksturojuši kā atrašanos dabas stihijas viducī, kur prātu pārņem neizskaidrojama pacilātība. Izrādes pirmizrāde festivālā “Homo Novus” 2015. gadā (producente Laura Stašāne, Latvijas Jaunā teātra institūts), savukārt 2022. gadā biedrība “Tuvumi” radījusi izrādes reprodukciju.

Pēc pieprasījuma skolām piedāvā izrādes saīsināto (40 min) versiju, ko izpilda jauns dejotāju sastāvs – Artūrs Nīgalis un Lauris Limbergs – un ģitārists Rihards Lībietis.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Deju rakstu noslēpumi”

Piedāvā: Latvijas Nacionālais rakstniecības un mūzikas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Edīte Putniņa, e-pasts: edite.putnina@rmm.lv, tel. nr.: 27316314

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/mujejpedagogiska-nodarbib-a-deju-rakstu-noslepumi/>

Apmeklējot ekspozīciju “Dziesmusvētku telpa” muzejpedagoģa pavadībā, skolēni aicināt iepazīt Dziesmu un deju svētku tradīcijas vēsturisko gaitu, izdzīvot svētku emocijas un izzināt to norises vietu – Mežaparka Lielo estrādi “Sidraba birzs”, savukārt šī nodarbība skolēniem piedāvā lielāku uzmanību pievērst tieši deju svētku vēsturiskajai gaitai un notikumiem.

Latviešu tautas dejas ir viena no mūsu tautas lielākajām vērtībām un bagātībām, kas tiek atzinīgi vērtēta visā pasaulē. Tas ir vēl viens veids kā latviešu tauta spēj saliedēties un apvienoties, tas ir zīmīgs mūsu tautas identitātes elements, mūsu stāsts.

Kopienas telpā kopīgi izspēlētās izzinošās galds spēles un kustību aktivitātes nodarbībai piešķir atraktivitāti un ļauj ielūkoties deju rakstu daudzveidībā. Savukārt interaktīvā horeogrāfijas spēle ikvienam ļauj izprast dejas uzbūves un veidošanas pamatprincipus. Dziesmusvētku telpas apmeklējums ir starpdisciplināra pieredze, integrējot pastaigu pilsētas zaļajā zonā Mežaparkā un kultūrvēsturisku notikumu.

Biedrības “PARTY” horeogrāfes Olgas Žitluhinas dejas izrādes

Piedāvā: Biedrība “PARTY”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Baiba Ozoliņa, e-pasts: ozolina.baiba@gmail.com; tel. nr.: 29422999

Dejas izrāde “3D. Balets” jeb “Deja. Demonstrācija. Diskusija. BALETS”

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/dejas-izrade-3d-balets-jeb-deja-demonstracija-diskusija-balets/>

Horeogrāfes Olgas Žitluhinas veidotā izrāde iepazīstina skolēnus ar baletu kā mākslas žanru un baleta mākslinieka praksi. Latvijas Nacionālās operas un baleta solists Ringolds Žigis un Rīgas Baleta skolas absolvente Lelde Beāte Kuzņecova dalīsies ar savu pieredzi un redzējumu.

Atkāpjoties no baleta nosacītā elitārisma, pieejamā un atraktīvā formā skolēni izzina šo dejas žanru. Mākslinieki parāda un izskaidro klasiskā baleta tradīciju un kanonu. Izrāde ir par skaisto un cēlo dejā, īpašajām sievietes un vīriešu varoņu attiecībām klasiskā baleta izrādēs, kā arī par grūtībām, kas jāpārvar dejotājiem. Pēc izrādes skolēni aicināti uzdot jautājumus, dalīties ar iespaidiem sarunas veidā, kā arī līdzdarboties, iepazīstot klasiskās dejas – baleta – pozīcijas.

Dejas izrāde “3D. Par telefoniem” jeb “Deja. Demonstrācija. Diskusija. TELEFONI”

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/dejas-izrade-3d-par-telefoniem-jeb-deja-demonstracija-diskusija-telefoni/>

Izrāde ir sociāls dejas projekts un tā idejas autore ir horeogrāfe Olga Žitluhina. Izrāde piedāvā caur laikmetīgo deju paustu skatu uz jauniešu atkarību no telefoniem, darot to bez moralizēšanas, izvērtējot gan labo, gan sliktu, ko tas dod. Kopā ar skolēniem meklējot atbildes.

Telefoni jauniešu dzīvē ir ieņēmuši tik lielu lomu, ka arī dejas nevar palikt vienaldzīga. Telefons ir katram, to var nopirkt, tas nav prasīgs (nav emociāli piesaistīts, tikai jāpabaro baterija), tomēr tas atņem visu brīvo laiku. Brutāli, bet vienlaikus tik nemanāmi. Vai tas ir labi, vai slikti, to mēs nevaram zināt, bet mēs varam vērst uzmanību uz šo parādību un varbūt palīdzēt tiem, kas tam ir atvērti.

Izrāde ir maksimāli atslogota no visa liekā, nav scenogrāfijas, nav gaismu, nav īpašu tērpu, ir tikai cilvēku saskarsme, kas veido izrādi. Rezultātā jaunieši gūst jaunu, bieži nebijušu, pieredzi, un uzzina par laikmetīgo deju kā Latvijas kultūras sastāvdaļu.

Dejas izrāde “3D. Par mīlestību” jeb “Deja. Demonstrācija. Diskusija. MĪLESTĪBA”

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/dejas-izrade-3d-par-milestibu-jeb-deja-demonstracija-diskusija-milestiba/>

Izrāde “3D. Par mīlestību” ir izglītojoša performance, kas uzrunā skolēnus neierastā formā, kā arī aicina domāt par kustību, par ķermeņa valodu un spēju runāt caur kustību. Izrādes idejas autore, horeogrāfe Olga Žitluhina atsaucas uz slavenās amerikāņu horeogrāfes Deboras Hejas (*Deborah Hay*) idejām par to, ka praktizējot izrādi, tā veidojas.

Izrādē piedalās divi dejotāji, kas ir arī izrādes līdzautori. Dejojotāji ienāk pie skolēniem un pārņem telpu, dod tēmas, kuras publika interaktīvi attīsta; vai dod lasīt kādu tekstu, sniegt tā vērtējumu; vai lūdz atskaņot nejaušu mūziku no sava telefona. Viss – atbildes, reakcija, līdzdarbošanās ietekmē izrādes horeogrāfiju. Izrāde veidojas, performējot telpu.

Savukārt izrādes ideja par Mīlestību. Kā attīstīt to? Divi dejotāji sarunājas caur skatītājiem, kāda ir Mīlestība, kas ir Mīlestība, kāpēc ir Mīlestība, vai Mīlestība ir vajadzīga, kurp tā ved? Būtiskais – vārdi var melot, bet ķermenis nekad.

Dejas izrāde “Tīklā”

Piedāvā: Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika, pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Elīna Zeltiņa, e-pasts: elina.zeltina@lno.lv, tel. nr.: 26118366

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/dejas-izrade-tikla/>

Mūsdienīga dejas izrāde, kurā ritmiska mūzika apvienojumā ar kustību un video, ieved skatītājus neparastā stāstā, kas vēsta par to, kā jauniešiem arvien grūtāk nodefinēt savas personības vērtību, jo sociālo tīklu spiediens rada sajūtu, ka nepietiek ar to, ka tu pats sev patīc. Vēl vajag pamanīties patikt arī citiem. Tas rada spriedzi un labvēlīgu augsni neskaitāmiem kompleksiem.

“Es sociālajos tīklos ievietoju video. Neviens nespiež “patīk”. Secinājums — tāpat es nevienam nepatīku. Tam, ko daru, nav vērtības.” Pazūd jēga darīt tikai sava prieka pēc. Darīšana kļūst par ārēja novērtējuma medībām.

Izrādes galvenie varoņi ir divi jaunieši, kas mēģina šo novērtējumu iegūt. Viņi satiek “labdari”, kurš abiem palīdz kļūt populāriem, taču izrādās, ka jauniegūtajam draugam ir savtīgi mērķi, un popularitātes medības aizved jauniešus pa bīstamu ceļu.

Dejas izrāde “tas ir viss, ko mēs varam”

Piedāvā: Ģertrūdes ielas teātris

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika, pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Maija Pavlova, e-pasts: git@git.lv, tel. nr.: 22020616

Mērķauditorija: 10.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/dejas-izrade-tas-ir-viss-ko-mes-varam/>

Izrāde “tas ir viss, ko mēs varam” ir laiktelpa, kuras dalībnieki caur atkārtoto rituālu pārrada robežas starp sevi un kolektīvu. Dejojāji pārvietojas telpā, saplūstot saskaņotā kustībā un no tās atkal izslīdot, bet izrādes lineārais laiks top par bezgalīgu plūdmaiņu, kuras ritmu variācijās dejojāji pazaudē un atgūst savu individualitāti.

Balstoties tehnoloģiskās un elektroniskās klubu kultūras tradīcijās, izrāde aicina pievērst uzmanību solidaritātei un iekļaujošai cilvēcībai – tam, kā mums tik ļoti pietrūkst ikdienas attiecībās vienam ar otru. Kad pasauli vienojošās saites ir sarautas, labākais, ko varu darīt, ir dejojot kopā ar citiem.

Nodarbība “Iepazīsti latviešu dančus un rotaļas”

Piedāvā: Biedrība “Tradicionālās kultūras centrs”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Valdis Putniņš, e-pasts: valdis21@gmail.com, tel. nr.: 26514627

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/nodarbibas-iepezisti-latviesu-dancus-un-rotalas/>

Nodarbības mērķis ir iepazīstināt skolēnus ar latviešu tradicionālās kultūras nozīmīgu sastāvdaļu – spēlēm, dančiem un rotaļām no 9. gadsimta beigām līdz mūsdienām, kā arī parādīt, ka tās ir ne tikai senas, arhīva pierakstos esošas vērtības, bet arī aktuālas dažādās mūsdienu situācijās – gan ikdienā, gan svētkos, danču sarīkojumos, Jāņos un citos gadskārtu godos, ģimenes svinībās u. c.

Skolēni uzzinās, kas ir tautas deja, kā tā atšķiras no skatuviskās dejas, iemācīsies un kopā nodejos dažus populārākos dančus, uzlabos savas kustību prasmes, iemaņas kopā darboties un sadarboties, kā arī paplašinās savu redzesloku un gūs impulsu vairāk uzzināt par mūsu tradicionālo kultūru.

Latvijas Nacionālās operas un baleta repertuāra izrādes

Piedāvā: VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets”

Norises laiks: Pēc iepriekš izsludināta grafika; klātienes norise

Kontaktinformācija: Latvijas Nacionālās operas un baleta informācija, e-pasts: biletes@opera.lv, tel. nr.: 67073705

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/latvijas-nacionalas-operas-un-baleta-repertuara-izrades/>

Latvijas Nacionālā opera un balets ir vienīgais operu un baletu repertuārteātris Latvijā. Latvijas Nacionālā opera un balets pilda Valsts teātra funkcijas operas un baleta žanra popularizēšanai un attīstībai.

Visas Latvijas Nacionālās operas un baleta repertuāra izrādes ir iekļautas programmas “Latvijas skolas soma” satura piedāvājumā, tikai jāizvēlas sev interesējošo. Repertuārs un operu un baletu izrāžu apraksti pieejami [šeit](#). Repertuārā tādas baleta izrādes kā [“Džungļu grāmata”](#), [“Gulbju ezers”](#), [“Trīs musketieri”](#), [“Pērs Gints”](#) un daudzas citas.

Sīkāku informāciju par biļešu iegādes kārtību iespējams noskaidrot operas mājaslapā: www.opera.lv.

Interaktīva dejas izrāde “Es pamēģināšu”

Piedāvā: Laikmetīgās dejas apvienība “SIXTH”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Edvards Kurmiņš, e-pasts: edvardskurmins@gmail.com, tel. nr.: 28644043

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/interaktiva-dejas-izrade-es-pameginasu/>

Izrāde aicina pusaudžus uz deju, lai caur to tiektos pierādīt, ka katra jaunieša personība ir vērtība, un lai parādītu, ka katrs var būt skaists savā unikālajā veidā. Tā mudina izmantot

pusaudžu vecuma izaicinājumus kā iedvesmu un iepazīties ar dejojāja ikdienu – radošajiem procesiem, savstarpējo komunikāciju, izpratni par ķermeni un performatīvo stāvokli.

Pusaudži aicināti pievērst uzmanību tam, kā tiek izpildītas kustības, kā kustības liek mums justies, cik spēcīgs dejā ir instinkts. Izrāde palīdz apzināties ķermeni un savienot mentālo un fizisko pasauli, padarot deju baudāmu gan izpildītājam, gan skatītājam.

Izrādes beigās skolēni ir ne tikai iepazīnušies ar deju, bet arī to pieredzējuši gan kā skatītāji, gan kā izpildītāji.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “17. gadsimta sadzīve un vēsturiskie deju soli Hoijeres muzejā”

Piedāvā: Liepājas muzejs / 17.–19. gs. interjera muzejs “Hoijeres kundzes viesu nams”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Inga Zīverte, e-pasts: inga.ziverte@liepaja.lv, tel. nr.: 29605223

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/mujejpedagogiska-nodarbiba-17-gadsimta-sadzive-un-vesturiskie-deju-soli-hoijeres-muzeja/>

Nodarbības mērķis ir iepazīstināt skolēnus ar 17. gadsimta interjeru un sadzīves priekšmetiem, pievērsot uzmanību podiņu krāsnīm, manteļskurstenim un sienu gleznojumiem, kā arī radīt priekšstatu par Latvijas kultūras mantojuma daudzveidību.

Iepazīstoties ar ekspozīciju, skolēniem iespējams iztēloties, kā cilvēki dzīvoja tālajā 17. gadsimtā un kādi bija nepieciešamākie tā laika sadzīves un interjera priekšmeti. Stāstījuma laikā skolēniem tiek atklāta šī nama iemītnieku ikdiena, kā arī nodarbes svētku brīžos, piemēram, dejas.

Nodarbības noslēgumā dalībnieki aicināti izdejojot 17. gadsimtam raksturīgos sadzīves deju soļus. Nodarbībā ieplānotās 17. gadsimta dejas katrā sanāksmā tika dejas Eiropā un Kurzemes hercogistē. Tā laika deju popularitāte skaidrojama ar to demokrātiskumu un vienkāršajiem deju soļiem.

Laikmetīgās dejas performatīvā nodarbība “Kustību valoda”

Piedāvā: Biedrība “New East”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Eduards Beļņikovs, e-pasts: e.belnikovs@gmail.com, tel. nr.: 29902935

Mērķauditorija: 10.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/laikmetigas-dejas-performativa-nodarbiba-kustibu-valoda/>

Laikmetīgās dejas performatīvā nodarbība ir emocionāli un intelektuāli iedvesmojošs notikums, kas piedāvā iespēju rast iedvesmu, izpausties un izprast dejas pasaules dažādību. Tā tika izveidota ar mērķi veicināt jauniešu personīgo attīstību un izaugsmi, radot iespēju iegūt jaunu pieredzi un dziļāku izpratni par laikmetīgās mākslas un kultūras nozīmi.

Nodarbības laikā skolēni iepazīst trīs grupu dejas priekšnesumus, ko veidojusi dejotāja un horeogrāfe Jeļena Orbidāne. Katra izrāde ir veltīta noteiktai noskaņai un žanram – no liriskas līdz mistikai, no jutekliskām skumjām līdz uzbudinošam priekam. Pēc tam skolēni aicināti sarunāties par laikmetīgās dejas jomu Latvijā, kā arī izmēģināt dažus dejas elementus. Tas veicinās pašizpaušmi un tajā pašā laikā radīs neformālu un drošu vidi, kur skolēni varēs dalīties savās idejās un izpratnē par deju.

Izzinoši radoša nodarbība “Tradicionālās Ziemēlatgales spēles, rotaļas un rotaļdanči”

Piedāvā: Biedrība “Upītes jauniešu folkloras kopa”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Andris Slišāns, e-pasts: andris.slisans@gmail.com, tel. nr.: 29621058

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/izzinosi-radosa-nodarbiba-tradicionalas-ziemellatgales-speles-rotalas-un-rotaldanci/>

Nodarbības laikā skolēni iepazīstas ar Ziemēlatgales spēlēm, rotaļām un rotaļdančiem, kurus apgūst arī paši. Skolēniem tiek veidota izpratne par spēļu, rotaļu un rotaļdeju atšķirībām un vienojošajiem elementiem. Piedaloties nodarbībā, skolēni gūst emocionālu pārdzīvojumu un pozitīvas emocijas. Skolēniem caur nodarbības norisi veidojas izpratne par piederību kultūrvidei un tās tradicionālajām vērtībām.

Nodarbības norise tiek organizēta tā, ka katra sekojošā spēle, rotaļa vai rotaļdeja ir aktīvāka un tās elementi pakāpeniski kļūst sarežģītāki par iepriekšējiem. Rotaļu un rotaļdeju laikā tiek dziedāts un spēlēti tradicionālie mūzikas instrumenti – stabule, mandolīna, vijole, akordeons un bungas. Nodarbība notiek latviešu un latgāliešu valodā. Atkarībā no dalībnieku skaita un telpas lieluma nodarbība notiek akustiski vai ar mūsu nodrošinātu skaņas pastipriņošu aparāturu.

Citi noderīgi resursi

Iepazīstoties ar dejas nozari plašāk, aicinām ielūkoties vairākos informatīvos materiālos:

- Latvijas Nacionālās enciklopēdijas šķirklis “[deja Latvijā](#)”.
- Latvijas Kultūras kanona [skatuves mākslas](#) sadaļa.
- [Informācija par dejas nozari Latvijā](#), institūcijām un aktuāliem notikumiem Kultūras ministrijas tīmekļvietnē.
- 2017. gadā dibinātā biedrība “[Latvijas Dejas informācijas centrs](#)”, kuras mērķis ir veicināt informācijas apriti Latvijas dejas jomā.
- Kultūras ministrijas deleģējumā Latvijas Dejas informācijas centra organizētā “[Dejas balva](#)” – Latvijas augstākais atbalvojums profesionālajā dejas mākslā.
- [Žurnāls “Dance.lv”](#), kas dokumentē dejas nozares aktuālos procesus, reflektē par notikumiem un problēmām dejas mākslā, piedāvā platformu sarunām par un ap dejas jomas aktualitātēm.

- [Latviešu skatuviskā dejas zelta fonds](#), kas ietver 55 nozīmīgākās dejas laika posmā no 1933. līdz 2008. gadam un tiek periodiski papildināts. Radīts pēc Latvijas Nacionālā kultūras centra iniciatīvas sadarbībā ar deju nozari.
- Laikmetīgās dejas kopprojekts "[Laikmetīgās dejas dzīvais arhīvs](#)", kura ietvaros tapušas trīspadsmit video intervijas ar Latvijas laikmetīgās dejas māksliniekiem.
- Datubāze latviešu nacionālajiem etnogrāfiskajiem dančiem "[Danču krātuve](#)", kur pieejams daudzveidīgs multimedialais saturs par un ap tautas deju.
- Radio NABA un žurnāla "Dance.lv" [raidieraksts "Horeofone"](#), kas ik nedēļu seko līdzi baleta, laikmetīgās dejas, skatuviskā tautas dejas un mūsdienu dejas procesiem Latvijā.
- Latvijas valsts simtgades svinībām radītais notikums 2022. gadā – multimedialās deju lielizrādes "[Abas malas](#)" [ieraksts](#).
- XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku deju lieluzveduma 2023. gadā "[Mūžīgais dzinējs](#)" [ieraksts](#).

* * *

Atgādnēs praktiskai lietošanai:

- Visplašākā informācija par programmā rekomendētajām kultūras norisēm atrodama [programmas mājaslapas katalogā](#).
- Mājaslapas katalogā var nebūt norādītas:
 - visas valsts kultūras iestāžu (tas ir, valsts kapitālsabiedrību teātru, koncertiestāžu, muzeju u. c.) piedāvātās norises, taču tās ir iekļautas programmas saturā un atrodamas konkrēto institūciju mājaslapās.
 - īslaicīgi notiekošās kultūras norises (izstādes, vienu vai dažas reizes notiekoši koncerti utt.), kuru apmeklēšana jāaskaņo, sazinoties ar programmas komandu.
- Pedagogi lemj par katras konkrētās norises atbilstību noteiktai vecumgrupai un sasaisti ar mācību un audzināšanas darbu.
- Aktuālāko norišu izlases atrodamas ikmēneša jaunumu lapās, kas arī pieejamas [mājaslapā](#).
- Mājaslapas [aktualitāšu sadaļā](#) atrodama informācija par aktuālajām kultūras norisēm un skolēnu atsauksmes.
- Pašas jaunākās ziņas, foto un videomateriāli atrodami programmas "Latvijas skolas soma" sociālo mediju kontos "Facebook" <https://www.facebook.com/latvijasskolassoma>, "Instagram" <https://www.instagram.com/latvijasskolassoma/> un "X" https://x.com/LV_skolas_soma, kā arī programmas YouTube kanālā <https://www.youtube.com/@latvijasskolassoma>. Sociālajos medijos aicinām pievienot savu vērtējumu komentāru sadaļās vai dalīties ar kādu no ierakstiem un savu pieredzi.

Par norisēm, kas nav atrodamas nevienā no šiem resursiem, jāpārliecinās, vai tās atbilst programmas mērķim, sazinoties ar programmas "Latvijas skolas soma" komandu, rakstot uz e-pastu: pasts@latvijasskolassoma.lv.

Programmas YouTube kanālā <https://www.youtube.com/@latvijasskolassoma> ievietoti arī iepriekšējo gadu semināros, konferencēs un forumos sniegtie pedagogu un kultūras nozares ekspertu pieredzes stāsti un lekcijas, t.sk., programmas atklāšanas koncerta ieraksts, kā arī citi audiovizuālie resursi un metodiskie materiāli.

www.latvijasskolassoma.lv #LatvijasSkolasSoma